

**KONWENCJA GROTESKI
SZEWCÓW
WITKIEWICZA**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Konwencja groteski *Szewców* Witkiewicza

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

III / 45 minut

Cele. Uczeń:

- przedstawia groteskę jako kategorię estetyczną;
- dostrzega groteskę w dramacie Witkiewicza na wielu poziomach;
- wskazuje cechy groteski we fragmentach testu;
- określa konwencję literacką.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca z tekstem literackim;
- praca ze słownikiem terminów literackich;
- kula śniegowa;
- praca w grupach;
- praktyczna.

Środki dydaktyczne:

- *Szewcy* S.I. Witkiewicza
- plastelina.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

Przypomnienie informacji o twórczości Witkiewicza, dotychczas omówionych problemach w dramacie.

Wprowadzenie przez nauczyciela do tematu – wskazanie fenomenologii jako nurtu filozoficznego i metody filozofowania.

Część właściwa:

1. Wprowadzenie pojęcia dramatu groteskowego – definicja terminu.
2. Podział na grupy – uczniowie określają cechy gatunkowe dramatu. Każda grupa wyszukuje cytatów określających w kategorii estetycznej:
  - Grupa I – konwencję;
  - Grupa II – język;
  - Grupa III – sposób przedstawienia świata;
  - Grupa IV – sposób przedstawienia bohaterów.
3. Przedstawienie efektów pracy grup.
4. Zapoznanie się z fragmentem recenzji do sztuki teatralnej w reż. Macieja Prusa (dwa ostatnie akapity) i wskazanie cech groteskowych, o których wspomina autor tekstu.

<http://encyklopediateatru.pl/artykuly/73805/szewcy-witkacego>

Część podsumowująca:

Przypomnienie cech groteski.

Wykonanie w parach groteskowej postaci (może być cała postać lub sama głowa) z plasteliny.

Komentarz metodyczny:

Lekcja bazuje na zastosowaniu metod aktywizujących, angażujących uczniów do pracy w grupie, wykorzystaniu zasobów internetowych oraz tradycyjnych źródeł informacji. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreslenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu, udzielając wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Należy umożliwić także rozwój uczniowi zdolnemu poprzez angażowanie go w dodatkowe czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych. Podczas lekcji realizowane są kompetencje kluczowe, mające znaczenie na rynku pracy, szczególnie w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej, w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (teksty literackie), osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (praca w grupach) w zakresie przedsiębiorczości (komunikowanie się).